

LÄRARHANDLEDNING
77 MEDDELANDEN
TILL FRAMTIDEN

DRAMATEN

HEJ PEDAGOG!

Det här materialet vänder sig till dig som ska se föreställningen *77 meddelanden till framtiden* med en elevgrupp. Här finns information för att förbereda er inför besöket, och förslag på samtalsfrågor och övningar att arbeta vidare med efteråt. Läs gärna igenom materialet och använd det du tycker känns relevant för din grupp.

Vi på Unga Dramaten arbetar alltid med referensgrupper och provpublik. Vill du och din klass delta i arbetet med kommande produktioner? Mejla sara.berg@dramaten.se

OM FÖRESTÄLLNINGEN

När Agnes klättrar ned från det träd hon bott i under två år förundras hon över hur människorna lever sina liv nere på jorden. Hon möter Robert, en författare som väntar på en orkan som aldrig kommer. Tillsammans vandrar de genom en värld i förändring på jakt efter berättelser om vår tid. *77 meddelanden till framtiden* är en pjäs med mycket musik och dans som bygger på dokumentärt material, berättat av 77 unga människor från hela världen. Det handlar om hur vi har det idag – berättat för dem som kommer att leva i framtiden.

BRA ATT VETA

77 meddelanden till framtiden spelas på Lilla scenen och är ca 1 timme och 40 min lång utan paus. Föreställningen spelas av åtta skådespelare samt ett antal praktikanter från Kulturama. Förbered gärna eleverna genom att prata om att man inte måste "förstå" allt. Föreställningen består av en mängd olika intryck och vår förhoppning är att både ni lärare och elever ska kunna luta er tillbaka och njuta av upplevelsen!

ATT VARA PUBLIK

Prata gärna med klassen om vad det innebär att vara publik. Vad är det till exempel för skillnad på att vara publik på en teaterföreställning och på bio? En viktig skillnad är att filmen i sig inte påverkas av vad som händer i publiken när den visas, eftersom den redan är inspelad. Teater däremot sker live - här och nu - och skådespelarna på scenen kan höra publikens reaktioner. När publiken reagerar på vad som händer under föreställningen blir det en del av föreställningen.

INTERVJU MED JACOB HIRDWALL, DRAMATIKER OCH REGISSÖR

Du gör en pjäs baserad på unga människors meddelanden till framtidens människor.

Vad överraskade dig mest när du läste deras texter?

– Det är onekligen inte så lätt att vara ung idag, att veta att klimatkrisen står och bankar på dörren, och ändå se hoppfullt på framtiden! Det som förvånade mig mest var hur många ungdomar som ändå lyckas med det, hur de förvandlar en känsla av maktlöshet till ett ”jag ska göra vad jag faktiskt kan göra” och på så sätt motar bort likgiltighet. Det finns också ett slags magiskt tänkande som tar sig uttryck i att det är meningsfullt att berätta för varandra, även om det som berättas inte är så upplyftande. Berättelserna är oväntade, roliga och tankvärda på en och samma gång.

Efter att ha träffat många unga aktivister och andra engagerade i klimatfrågorna så förstår jag att aktivismen vi ser på många håll bara är början. Så länge utsläppen av växthusgaser ökar istället för minskar så kommer de här krafterna bara att växa sig starkare. Jag har genom projektet fått en annan bild av vad aktivism är ett uttryck för. Aktivister framställs i media ofta som människor som vill riva ned samhället, medan aktivismen i själva verket är ett uttryck för en tro på framtiden.

Vilka är de som skickat in dessa berättelser?

– Det är studenter, aktivister, unga politiker, konstnärer, poeter, volontärer, bönder, fiskare och ledare för klimatrörelser från hela världen. Vi har tagit hjälp av våra svenska kulturråds nätverk för att komma i kontakt med spännande berättare: 250 unga hörde av sig och ville medverka. Vi hade som målsättning att kunna ta emot berättelser från 77 av dem, det har vi nu gjort. De har sedan muntligt och helt fritt berättat sina historier i möten för oss som vi haft på Zoom och som vi sedan bearbetat till en text. Vi har träffat 8–10 stycken i taget och ofta har det varit ett pussel med tidszoner.

Det finns en tanke att de här texterna till framtiden ska sparas i minst 1000 år.

Hur gör man det?

– Det är lättare sagt än gjort. Vi för en dialog med experter på området. Digitalt material vissnar efter ett tag, en hårddisk har ett bäst före-datum. Det går att gravera in digital information med laser i glas, det finns även en metod utvecklad för att spara digitalt material på en sorts film som används i AWA: Arctic World Archive. Det norska företaget Piql AS lagrar data i mer än 1000 år i en gruva på Svalbard. Kanske får vi gå tillbaka till det gamla Egyptens papyrusrullar för att hitta hållbara lagringsmedium? Men det är onekligen en utmaning, som författaren Robert säger i pjäsen: ”I framtiden finns ingen historia.”

Hur gör man en pjäs av 77 olika personliga texter?

– Det är en balansgång mellan vad som är en bra historia och vad som passar på en scen då vi arbetar med mycket musik och koreografi. Jag har haft möjlighet att vara fri i förhållande till materialet och har ibland slagit samman tankar från flera berättare i ett och samma textparti. Det finns även berättelser som jag hört återberättas, som inte tagits med bland de 77, som också velat vara med i pjäsen. Det finns säkert minst lika många sätt att bygga en pjäs kring det här materialet som det finns berättare i projektet. I vår skapar t ex dansgruppen Company E i Washington en föreställning baserad på samma material.

Framförallt har det betytt mycket att träffa dessa berättare. Vi har framfört delar av pjäsen under insamlandet på Kennedy Center i Washington, på Hirshhorn museum också i Washington, samt på COP 27 i Sharm El Sheik och COP28 i Dubai. Men exakt hur det går till att göra en pjäs av alla de här berättelserna ska jag tala om efter den 25 april då vi har haft premiär. Välkomna!

EFTER TEATERBESÖKET

När det gäller att tolka teater finns det inte något rätt eller fel. Ni som sett föreställningen har säkert upplevt den på olika sätt. Vi vill uppmuntra till reflektion bortom huruvida föreställningen var ”bra” eller ”dålig”. Vi hoppas att *77 meddelanden till framtiden* kan bidra till spännande samtal i klassrummet.

MINNESRUNDA

Ett sätt att börja prata om föreställningen är att dela med sig av upplevelserna i en runda. Samla klassen, gärna på stolar i en cirkel. Börja med att låta var och en fundera för sig själv kring ett meddelande eller en scenbild som hen minns från föreställningen. Låt sedan var och en i tur och ordning berätta något de minns från föreställningen. Uppmuntra gärna eleverna att bidra med olika minnesbilder till helheten.

SAMTAL OM FÖRESTÄLLNINGENS DELAR

Låt eleverna prata i smågrupper. Lyssna sedan på vad de olika grupperna pratat om. Har de kommit fram till samma saker eller finns det olika upplevelser, tolkningar och tankar?

- Hur börjar föreställningen? Vilken stämning var det?
Vilken förväntan fick du inför fortsättningen?
- Finns det någon huvudroll? Ur vem/ vilkas perspektiv får vi ta del av berättelsen?
- Hur var dans och koreografi en del av föreställningen? Minns ni någon särskild scen?
- Hur användes ljus, ljud och film i föreställningen? Vilka olika stämningar skapades?
- Hur slutar föreställningen? Vilken känsla lämnade den dig med?

FYRA HÖRN – VÄRDERINGSÖVNING

Instruktion: Ställ bort stolarna och låt eleverna stå på golvet.

- 1) Pedagogerna ställer en fråga med fyra svarsalternativ som eleverna får ta ställning till. Rummets fyra hörn representerar varsitt svarsalternativ. Deltagarna tar ställning och placerar sig själva i det hörn som bäst motsvarar deras svar på frågan. Det fjärde hörnet är alltid ett ”öppet hörn” dit man kan gå om de andra tre inte passar. Uppmuntra eleverna att gå på sin första impuls, men man får såklart ändra sin åsikt under övningens gång.
- 2) Låt deltagarna diskutera i ”bikupor” med de som står i närheten av dem, innan ni öppnar upp i helgrupp. Se till att många olika röster i klassen kommer till tals, men undvik att hamna i en polariserande debatt. Ställ gärna fördjupande följdfrågor, men det bör vara ett visst tempo!
- 3) Läraren avbryter samtalet efter en stund och ställer nästa fråga. Om någon fråga är väldigt het och det verkar finnas ett behov av att fortsätta diskutera den kan det vara bra att följa upp den efter övningen.

Frågor:

De nämner i föreställningen att klimatkrisen kräver en omställning av samhället, till exempel minskad användning av fossila bränslen. Det skulle kräva att vi ändrar våra vanor. Vad påverkar dig mest när det gäller att förändra ett beteende?

1. Vad kompisar gör och tycker
2. Vad familjen gör och tycker
3. Information från tex skolan eller nätet
4. Öppet hörn

När Agnes kommer ner från trädet vill alla att hon ska lyssna på dem, och att hon deltar på olika håll, fastän hon inte är en person med makt.

Vem/ vilka har mest ansvar att agera när det gäller klimatkrisen?

5. Politiker
6. Medborgare
7. Företag
8. Öppet hörn

Vem / vilka har mest ansvar när det gäller att förbereda samhället inför en omställning kopplat till klimatförändringarna i Sverige?

1. Politikerna
2. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
3. Var och en
4. Öppet hörn

I en scen möter vi en kvinna som tröttnat på att vara den "tråkiga" som jämt pratar om klimatet. Varför tror ni att hennes vänner och kollegor inte vill lyssna?

1. För att de personligen inte har drabbats av klimatförändringarnas effekter
2. För att de inte litar på forskningen
3. För att de inte vill ändra sitt sätt att leva
4. Öppet hörn

UTOPI ELLER DYSTOPI – GÖR ETT COLLAGE

Inom många konstarter finns det en tradition av att måla upp olika framtidsscenarioer. Att tänka sig framtiden som den bästa av världar brukar kallas en utopi. Och att tänka sig framtiden utifrån värsta tänkbara scenario brukar kallas en dystopi.

1. Tänk på området där ni bor och fantisera om hur det kommer att se ut om 100 år.
2. Gör ett collage som föreställer området om hundra år – som en dystopi eller en utopi.

Det finns inga rätt eller fel, känns dig fri att fantisera fritt.

Material: Tidningar med varierade bilder. Saxar, lim, papper.

ÖVNING: SKRIV ETT EGET MEDDELANDE TILL FRAMTIDEN

Skriv era egna meddelande till framtiden. Låt eleverna skriva i par eller enskilt.

1. Välj något som du vill berätta om från vår tid? Utgå från begreppen: plats, person och problem. Tänk att någon långt fram i framtiden ska läsa. Det är inte säkert att hen vet vad till exempel en strand är, så beskriv den så detaljerat som möjligt.
2. Vilken hälsning skulle du vilja skicka till framtiden? Har du några råd att ge? Eller kanske varningar?

TIPS FÖR FÖRDJUPNING:

Alla texter i projektet kan man läsa i sin helhet på

www.aclimatearchive.com.

PEDAGOGISKA MATERIAL OM KLIMAT OCH MILJÖ:

Naturskyddsföreningen - [Lärande för planeten](#)

Nordiskt samarbete - [Undervisningsmaterial om klimat och miljö](#)

UR play: [Miljö och klimat](#)